

Recht Op Bestaan

Teksten van de voordrachten op het symposium

Recht Op Bestaan, samen sterk voor uitgeprocedeerde en ongedocumenteerde vluchtelingen

op 13 april 2015 van 19:30–22:00 in de Jacobikerk in Utrecht

Ilhaam Awees, Maartje Terpstra, Kathy Arnold, Pim Fischer en Jos Wienen

Paul de Bruijn
f o n d s

Ik heb een droom

Ilhaam Awees, We Are Here

Ik ben Ilhaam Awees, ik ben in Saoedi-Arabië geboren en ik ben in Jemen opgegroeid. Mijn afkomst is Somalisch. Ik heb in verschillende Nederlandse AZC's gewoond. Meer dan eens ben ik op straat gezet en weggestuurd. Nu woon ik tijdelijk in het Vluchtgebouw in Amsterdam.

Ik heb in Jemen geneeskunde gestudeerd en ik zou morgen in het AMC kunnen gaan werken. Maar dat mag niet van de Nederlandse overheid want ik ben 'illegaal'. Ik heb zoveel ambitie, zou zoveel kunnen bijdragen, maar de Nederlandse overheid staat niet toe dat ik dat doe.

Je hoort alleen: 'Sorry mevrouw, u moet gewoon weg!'

Je voelt dat je machteloos bent.

Je voelt dat je apart bent, dat je niet hier hoort.

Je voelt dat je niks bent, dat je anders bent dan anderen.

Het gebrek aan perspectief en de onzekerheid, dat maakt me wel eens moedeloos. Als je in het ziekenhuis in de wachtkamer zit en op je beurt wacht, dan weet je: Over een kwartier word ik geholpen. Als uitgeprocedeerde vluchteling wacht je in een vacuüm, je wacht op niks.

Ik heb een droom. Heel Nederland kan erbij winnen door vluchtelingen gewoon te laten blijven, door ze in de maatschappij op te nemen. Zo kunnen de vluchtelingen voor Nederland veel gaan betekenen, en andersom.

Vluchtelingen hebben veel talenten. Ze willen aan de maatschappij bijdragen en ze willen erbij horen. Laten we dat met z'n allen mogelijk maken.

De uitgangspunten van het asiel- en terugkeerbeleid zijn niet sluitend

Maartje Terpstra, asieladvocaat

Het huidige Nederlandse asiel- en terugkeerbeleid kent twee uitgangspunten. Beide uitgangspunten blijken in de praktijk niet sluitend te zijn waardoor uitgeprocedeerde asielzoekers systematisch in het zogenoemde 'asielgat' vallen en zonder opvang op straat komen te staan.

Het eerste uitgangspunt waarop het Nederlandse asiel- en terugkeerbeleid is gebaseerd – en dat bepaalde politici veelvuldig in de media herhalen – is *uitgeprocedeed is uitgeprocedeed*; er is zorgvuldig naar de asielaanvraag gekeken, er is een rechter aan te pas gekomen, dus als je uitgeprocedeed bent kan en moet je terug naar je land van herkomst.

De praktijk leert dat in te veel gevallen 'uitgeprocedeed zijn' absoluut niet betekent dat de betrokken asielzoeker géén vluchteling is en zonder meer terug kan keren naar zijn gebied van herkomst. Ik zal dit aan de hand van een voorbeeld uit mijn praktijk illustreren.

In de Vluchtkerk verbleven twee jongens uit Darfur, Soedan. De Immigratie- en Naturalisatiedienst had hun asielaanvraag binnen 8 dagen in de Algemene Asielprocedure afgewezen omdat geen geloof werd gehecht aan hun stelling dat zij afkomstig waren uit Darfur. Hiertegen moest binnen 24 uur beroep en een verzoekschrift worden aangetekend en binnen 28 dagen uitspraak worden gedaan.

De rechter stond aldus onder grote tijdsdruk en heeft bovendien in een dergelijke zaak slechts een beperkte bevoegdheid. De rechter mag namelijk alleen marginaal toetsen of de Immigratie- en Naturalisatiedienst zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het asielrelaas van betrokkene ongeloofwaardig is. De rechter kwam marginaal toetsend tot het oordeel dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst zich op het standpunt had kunnen stellen dat betrokkenen niet afkomstig zijn uit Darfur. Beide jongens raakten uitgeprocedeed en verbleven in de Vluchtkerk.

Ik schreef een deskundige aan die werkzaam is bij de Universiteit te Leiden, in Darfur gewoond heeft, en het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert over de situatie in Darfur. Ze sprak anderhalf uur met de jongens en nam de redenen van de Immigratie- en Naturalisatiedienst waarom geen geloof was gehecht aan hun herkomst met hen door. Op basis daarvan schreef ze een verklaring waarin ze alle redenen die de Immigratie- en Naturalisatiedienst had aangevoerd verwierp en ze met onderbouwing aanvoerde dat zowel hun spraak alsook de geografische kennis van de jongens hen eenduidig plaatsten in Darfur.

Met deze verklaring is een herhaald asielverzoek ingediend; beide jongens zijn inmiddels in het bezit van een verblijfsvergunning asiel. Dit voorbeeld is geen uitzondering en in belangrijke mate een gevolg van structurele tekortkomingen in de asielprocedure waarin snelheid belangrijker is geworden dan zorgvuldigheid.

De 8-dagenprocedure is vaak te kort voor de vreemdeling en advocaat om tegenbewijs te vinden, de kennis over het specifieke gebied bij de beslisambtenaar is soms onvoldoende en/of onvolledig en de rechtsbescherming is beperkt omdat de rechters heel snel en terughoudend moeten toetsen.

Bovendien is het voor veel asielzoekers moeilijk om binnen de korte tijd van 8 dagen te vertellen over traumatische gebeurtenissen als verkrachting en marteling of over hun seksuele geaardheid.

Uitgeprocedeerd is dus heel vaak *niet* uitgeprocedeerd.

Het tweede belangrijke uitgangspunt van Nederlandse asiel- en terugkeerbeleid dat in de praktijk niet blijkt te kloppen is *als je terug wilt dan kun je terug*. Het logische gevolg van die redenering: Als het niet lukt om terug te keren, dan komt dat omdat je niet terug wilt.

In mijn praktijk heb ik meerdere personen die terug willen keren en daarbij ook groot belang hebben. Hun identiteit of nationaliteit staat niet ter discussie. Toch lukt het hen al jaren niet om een paspoort of laissez-passer te krijgen van hun ambassade of land van herkomst. Er is weliswaar een buitenschuldprocedure maar de criteria hiervoor zijn zo strikt dat nagenoeg niemand ooit een geslaagd beroep hierop kon doen. Hierover is reeds meerdere keren gesproken in de Tweede Kamer maar er is niets veranderd in het beleid.

Ik kan u een voorbeeld geven van een Angolese man die getrouwd is met een Nederlandse vrouw en al sinds 2011 bij de Angolese ambassade vraagt om een paspoort of laissez-passer opdat hij kan terugkeren en zijn aanvraag voor gezinshereniging met zijn Nederlandse vrouw kan indienen. Deze man heeft een gelegaliseerde geboorteakte en een gelegaliseerd nationaliteitsdocument. De Angolese ambassade erkent zijn identiteit en nationaliteit en stuurde de aanvragen voor een paspoort en laissez-passer tot driemaal toe door naar het hoofdbureau van de Migratiedienst in Angola. Maar de ambassade krijgt nooit een antwoord op het verzoek tot verstrekking van een paspoort of een laissez-passer, ondanks vele verzoeken hiertoe.

Zolang het asiel- en terugkeerbeleid gebaseerd blijft op twee uitgangspunten die in de praktijk absoluut niet blijken te kloppen zal er sprake zijn van een 'asielgat'. Ik kan niet anders dan pleiten voor adequate dag- en nachtopvang, inclusief maatschappelijke en juridische begeleiding voor uitgeprocedeerde asielzoekers, om rechtsherstel voor deze mensen mogelijk te maken.

Drie soorten geluk

Kathy Arnold, We Are Here

Mijn naam is Kathy Arnold en ik heb geluk. Ik ben blank en Westers en dat ben ik geen moment van mijn volwassen leven vergeten. Ik kom uit Amerika, waar de grondwet waarborgt dat eenieder het recht heeft leven, vrijheid en geluk na te streven. Voor mij, toen ik hier kwam, betekende geluk FUN en avontuur.

Sinds 2 1/2 jaar ben ik supporter bij Wij Zijn Hier. In die tijd heb ik advocaten gezocht, bestuursrecht geleerd, groepen naar concerten gebracht, artsen, operaties en psychiaters geregeld, Nederlandse les gegeven, gedetineerden gezocht die we kwijt waren, klachten ingediend, de Gemeenteraad uitgescholden, heel veel cake gebakken, mensen in huis genomen, als brievenbus, e-mailadres en PA gefungeerd. Ik heb 6 mensen van begin tot eind bij het verkrijgen van een verblijfsvergunning begeleid, en heel veel anderen op de weg naar een status status en/of een menswaardig bestaan geholpen. Ik heb, denk ik, het leukste werk dat er is.

Geluk heeft veel betekenissen, hier beperk ik me tot 3 hoofdcategorieën:

Happiness – *blijheid*

Fortune – *fortuin, welvaart*

Luck – *mazzel, kans*

Wij in het Westen hebben een heel andere kijk op de zoektocht naar het geluk dan de rest van de wereld. Hoe ver kunnen we het in onze carrière brengen? Verlopen onze persoonlijke relaties voorspoedig? Is onze kleding trendy genoeg? Wij streven naar happiness, de eerste vorm van geluk.

De tweede soort gelukzoeker is het meest bekend. Men zoekt naar fortuin, meestal in de vorm van geld. Toen ik voor het eerst in Nederland was, werd me verteld dat Nederlanders de Chinezen van Europa werden genoemd omdat ze overal zaken deden. Het werd als heel normaal beschouwd dat men zich elders zou vestigen als daar zicht op een hogere levensstandaard was. Je zou kunnen zeggen dat de stad Toronto haar bestaan hieraan te danken heeft.

Deze tweede soort gelukzoeker heeft een subgroep: De economische vluchteling. Velen willen deze subgroep in de tweede groep plaatsen. Maar laten we eerlijk zijn: We hebben allemaal wel eens een slechte dag of maand gehad, maar we weten dat het weer over gaat. Als iemand daarentegen bijna verhongert of op een vuilnisbelt woont is er hoogstwaarschijnlijk ook iets politiek mis in dat land. Daarom zou ik deze mensen liever in de derde groep plaatsen: Luck of kans.

Bijna alle afgewezen vluchtelingen die ik ken hebben nooit de eerste twee soorten geluk voor ogen gehad. Velen hebben zelfs nooit geweten dat ze formeel bestaan. Deze mensen hebben het minste geluk van allemaal: Alles wat mis kan gaan, gaat mis (behalve misschien die ene boottocht over de Middellandse Zee). Ze raken alles, inclusief familie, kwijt. Ze worden gevangen genomen door terroristen. Ze worden opgepakt in het verkeerde land als ze op weg zijn naar familie. Ze worden mishandeld in de landen waar ze doorheen moeten. Vrouwen die vaak in hun eigen land al verkracht zijn, vallen in handen van mensenhandelaars.

Dan komen ze hier aan, geestelijk ziek, uitgeput en vol angst. Na de slechte ervaringen die ze eerder hebben opgedaan gaat de ellende door: Slechte tolk, slechte advocaat, een ongelovige ambtenaar. Als de mensen al documenten hadden blijken deze vaak gestolen of door de IND kwijtgeraakt. Dan komt daar nog meer trauma bij door maanden, soms jaren in de gevangenis – terwijl er geen enkel strafbaar feit is gepleegd. Omdat ze, dankzij de bizarre Europese wetgeving, niet weg kunnen maar ook niet mogen blijven. Dit terwijl toch één ding duidelijk is: Het enige wat deze mensen ooit wilden is een toekomst.

Het geluk lacht deze mensen niet toe. Integendeel; ze hebben alleen de dood voor ogen. Het eerste wat deze mensen nodig hebben is rust. Hoe lang duurt een burn-out? En we hebben het over een burn-out maal 5000, PTSS dus, plus de extra belasting van het werken aan een toekomst onder bijna onvoorstelbare omstandigheden. Het 6-maanden project in de oude gevangenis in de Havenstraat had volgens sommigen lang genoeg moeten zijn. Uit ervaring kan ik zeggen dat het werken aan een herhaald asielverzoek ongeveer anderhalf tot twee jaar duurt. Als het leven één en al stress is duurt het vanzelfsprekend langer.

Ik heb verschillende vormen van dagopvang voor daklozen in Amsterdam bezocht om te kijken hoe zij aan de behoeften van de vluchtelingen zouden kunnen voldoen. Wat ik daar zie is handhaving van de status quo: TV, spelletjes, computers, een douche, de crack-kamer. Iemand die wil werken aan het opbouwen van een toekomst kiest andere beschikbare dagbestedingen zoals scholing, re-integratie en vrijwilligerswerk. De vluchtelingen mogen echter niet aan opbouwende activiteiten meedoen.

Ik kan noch wil precies vertellen wat er nodig is voor een humane opvang qua inrichting of het aantal mensen op een kamer. Met een beetje inlevingsvermogen weten wij donders goed of iets menswaardig of humaan is. Het gaat erom dat mensen zich veilig kunnen voelen en in staat zijn, tussentijds genoeg te ontspannen om geconcentreerd aan hun toekomst te kunnen werken – de enige manier om de vicieuze cirkel van ongeluk te doorbreken.

In Amsterdam is de begroting voor 3 maanden nachtopvang op dit moment 870 duizend euro. Uit onderzoek is gebleken dat hoe kleiner een opvang is, hoe goedkoper per persoon dat is. Er zijn door ons en andere organisaties meerdere voorstellen voor 24-uurs opvang ingediend, die financieel en humanitair tot 5 keer efficiënter zijn. Toch blijft de verantwoordelijke instantie onze voorstellen negeren.

Twee en een half jaar lang houden wij deze mensen in Amsterdam nu in leven. Dit terwijl de politici blijven kwekken en zichzelf schouderklopjes om niets geven. Er zijn wetten zoals de WMO 2015, verdragen zoals de ECSR, die de burgemeester aan zijn laars lapt. Willekeur, opgeblazen ego's en spelletjes zijn de orde van de dag. Deze vluchtelingen hebben nu een plek nodig waar ze kunnen leven, koken, wassen, leren, bijkomen, en werken aan wat ze verder nodig hebben. Er zijn 8 miljoen vierkante meter lege kantoorruimte en leeglopende bejaardentehuizen in Amsterdam. Ruimte zat om menselijkheid onderdak en een leven te bieden. En het moet nu.

In plaats daarvan zet de burgemeester de laatste maanden een hemeltergend gesteggel over OV-kaartjes door. Hij doet continu beloftes die hij niet nakomt en houdt de vluchtelingen in de greep van de openbare orde tijdens zijn zoektocht naar de humanitaire ondergrens. Die term alleen al is walgelijk maar het uitvoeren ervan, koste wat kost, noem ik bodem vreten. Het vreet de bodem, de grondslag, weg van onze menselijkheid als maatschappij en als individu.

Voor mensen zorgen is een kwestie van beschaving

Pim Fischer, jurist

Het Europees Comité Sociale Rechten (ECSR), het toezichthoudende orgaan op naleving van het Europees Sociaal Handvest (ESH,) is volstrekt duidelijk over wat Nederland te doen staat. Op 1 juli 2014, gecommuniceerd aan de overheid op 9 juli 2014 en gepubliceerd op 10 november 2014, beslist het ECSR dat basisvoorzieningen onvoorwaardelijk moeten worden geboden (117): 'The Committee equally considers that the provision of emergency assistance cannot be made conditional upon the willingness of the persons concerned to cooperate in the organisation of their own expulsion.'

Overweging 105 van de beslissing van het ECSR op de klacht van CEC luidt: Staten moeten mensen helpen die in nood verkeren. Dat is volgens het ECSR namelijk de regel: 'States Parties have to provide appropriate short-term assistance to persons in a situation of immediate and urgent need.' Het ECSR is ook helder dat mensen die opgevangen worden ook aanspraak op hulp hebben (139): 'Support should moreover be routinely offered to help the persons within the shelter facilities so that they may attain the greatest possible degree of independence.'

Als iemand in het water valt, dan moet je een hand reiken en hem op het droge brengen. Als iemand dakloos is, dan moet je hem een bed bieden. En als iemand geen eten heeft, dan hoor je eten te geven. Hoe eenvoudig klinkt dit? Dit klinkt als een Nederlandse rechtsregel. Het is lijkt een kwestie van beschaving: Voor mensen zorgen die in de problemen zijn gekomen. Ik ervaar dat als het publieke belang. Ik wil dat de overheid zich wat aantrekt van mensen die hulp nodig hebben. Ik weet dat niet iedereen er zo over denkt. Het is in mijn visie een verschrikkelijke vergissing om te denken dat het in het publieke belang zou zijn om sommige mensen geen plek in de herberg te bieden.

En als we een maaltijd klaar zetten dan zeggen we niet dat die maaltijd pas genuttigd mag worden als beloofd is ook te bekeren tot het heilige roomse geloof. En natuurlijk, als we een hand uitsteken dan vragen we niet eerst om te beloven wel te vertrekken zodra hij uit het water is geholpen. Het ECSR was er echter niet zo zeker van of wij dat ook wel in Nederland begrepen en dus staat in overweging 117: 'Provisions of emergency assistance cannot be made conditional upon the willingness of the persons concerned to cooperate in the organisation of their own expulsion.'

Ik procedeer al een tijdje over basisrechten en merk dat het standpunt dat mensen zonder verblijfsrecht geen aanspraak hebben op hulp in de rechtszaal is verlaten. In het debat is het standpunt inmiddels: 'Onderdak is aanwezig.' Onderdak kan worden verkregen, maar dan wel onder de voorwaarde dat er een bereidheid is mee te werken aan vertrek: 'Er is opvang aanwezig in de VBL, de Vrijheidbeperkende Locatie in Ter Apel.'

Zo eindigen tegenwoordig de beslissingen van de gemeente Amsterdam. Voorwaarde is dan wel dat de bereidheid wordt uitgesproken aan vertrek te werken. Dat is niet zomaar te zeggen. Op 26 november 2014 was een zaak bij de hoogste rechter over een meneer die uit Eritrea komt en weigerde naar Ethiopië uitgezet te worden. Hij komt niet in aanmerking voor opvang omdat hij volgens de gemeente Amsterdam, ik citeer, 'smoesjes verkoopt'.

Over wat beschaving precies is mag verschillend gedacht worden. Maar met het 'conditional' maken van de hulp, met het stellen van voorwaarden aan het bieden van hulp zijn we vol in artikel 3 – het martelverbod – van het EVRM beland, het Europees Verdrag voor de

bescherming van de Rechten van Mens. Het aanbieden van hulp onder de voorwaarde dat de bereidheid te vertrekken voldoende geloofwaardig is geuit, mag niet. Dat is in strijd met het martelverbod.

Veel gemeenten nemen het standpunt in dat het probleem waarmee zij zijn geconfronteerd niet hun probleem is, maar het probleem van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie. Daar hebben ze natuurlijk wel een punt. Maar zo worden gemeenten wel met meer problemen geconfronteerd die zij niet hebben veroorzaakt. En dan zullen ze toch op grond van de WWB, de bijstandswet, de WMO, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning – en binnenkort nog veel meer wetten – moeten helpen. Het is een non-argument.

Op 5 november 2014 heeft de Centrale Raad van Beroep nog eens helder uiteengezet dat dit een wettelijke taak is van gemeenten (ECLI:NL:CRVB:2014:3598). De gemeente Amsterdam meende dat de hulp die zij bood volkomen onverplicht was. Maar zo was het niet. Hulp bieden aan mensen in nood is een in de wet geregelde taak. En precies die wettelijke taak daklozen op te vangen hebben de 43 centrumgemeenten, zeg maar de grote gemeenten. Daar krijgen ze een budget voor van het Rijk.

Overweging 4.1 van de uitspraak van 5 november 2014 luidt: 'Dat ook personen worden toegelaten die ingevolge artikel 10, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000 in beginsel geen aanspraak kunnen maken op voorzieningen doet hieraan niet af. Zoals de Raad meermalen heeft geoordeeld, volgt onder bepaalde omstandigheden uit de doorwerking van artikel 8 van EVRM in de nationale rechtsorde dat niet in redelijkheid kan worden volgehouden dat de weigering van toelating tot maatschappelijke opvang in de vorm het tijdelijk bieden van onderdak blijkt geeft van een 'fair balance' tussen de publieke belangen die betrokken zijn bij de weigering van die toegang en de particuliere belangen om wel toegelaten te worden (CRvB 19 april 2010: ECLI:NL:CRVB:2010:BM0956 en CRVB 28 augustus 2013, ECLI:NL:CRVB:2013:1683).'

Het is een verschrikkelijke vergissing, de definitie van wat het publieke belang is – wat beschaving is – aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over te laten. Gemeenten behoren hun eigen verantwoordelijkheid te nemen, ze moeten ophouden om maar te wijzen naar een staatssecretaris die niet over de maatschappelijke opvang gaat. Daar gaan de gemeenten over, niet de Staatssecretaris.

Laten we nu eens niet de vraag stellen of de interpretatie van het ECSR van het verdrag ook normen zijn die Nederland kunnen binden. We kunnen ook zelf nadenken en met een beetje hulp van het ECSR de conclusie trekken dat we dit in Nederland ook vinden. Dat is wat de Hoge Raad op 21 september 2012 ook zei over een zaak waar een eerdere beslissing van het ECSR over het dakloos maken van kinderen een belangrijk rol speelde (ECLI:NL:PHR:2012:BW5328):

'Overweging 1.7 Het hof meent voorts dat de bescherming van kinderen ook naar intern Nederlands recht tot de verantwoordelijkheid van de overheid behoort en dat daaruit verplichtingen voor de Staat kunnen voortvloeien, dus los van de vraag of bovengenoemde verdragsbepalingen – die materieel dezelfde normen stellen – al dan niet rechtstreekse werking hebben en basis kunnen zijn van vorderingen van burgers tegen de Staat.'

De Nederlandse overheid kan zich veel problemen besparen als ze zich gewoon aan de internationale standaard houdt. Het is nu dus zaak voor de Nederlandse overheid om ook te gaan doen wat we van het ECSR moeten doen.

Oog voor de humanitaire nood

Jos Wiene, burgemeester van Katwijk & voorzitter VNG asielcommissie

De opvang van uitgeprocedeerde afgewezen asielzoekers is een punt dat gemeenten al heel lang bezig houdt. Veel gemeenten zijn mensen gaan opvangen in zogenaamde noodopvang of steunden kerkelijke en particuliere noodopvang omdat er veel mensen zonder enige voorziening een beroep deden op gemeenten en hulpverleners. Faciliteren van uitreizen liet ernstig te wensen over. Mensen konden niet weg of ieder draagvlak voor vertrek ontbrak vanwege de eindeloze duur van de procedure.

De VNG heeft zich vanwege die problematiek ingezet voor een algemeen pardon dat er ook gekomen is. Daarbij heeft de VNG afgesproken dat de gemeentelijke noodopvang zou worden beëindigd, terwijl het Rijk zich tot het uiterste zou inspannen om een zoveel mogelijk sluitende regeling te krijgen. Wie niet werd toegelaten moest daadwerkelijk weg. Wie wel meewerkte aan vertrek, maar buiten schuld niet kon vertrekken zou alsnog worden toegelaten. In de praktijk is de regeling niet zo sluitend als we zouden willen en ook hebben een aantal gemeenten hun noodopvang ook niet afgebouwd. Daarnaast worden we geconfronteerd met mensen die niet bereid zijn terug te keren.

De VNG accepteert de verantwoordelijkheid van het Rijk voor het asielbeleid. Het is aan het Rijk en aan de rechter om al dan niet asiel te verlenen. Wie geen asiel krijgt zal het land moeten verlaten. Op individueel niveau wordt daar door bestuurders wellicht verschillend over gedacht, maar als VNG is dat onze positie. Wanneer dat in de praktijk niet lukt worden gemeenten geconfronteerd met mensen die in een uiterst kwetsbare positie zitten. Ze lopen risico's door kwaadwillenden die gebruik maken van hun kwetsbare positie. En uiteindelijk kunnen er mensen op straat creperen. Om die reden heeft de VNG samen met de vier grote steden voorgesteld om een bed-bad-broodregeling voor de nacht te creëren, waardoor mensen niet creperen op straat. Eigenlijk een soort nachtopvang voor dak- en thuisloze uitgeprocedeerden. De aard van de voorziening is dusdanig sober dat niemand die kan ervaren als een uitnodiging om in Nederland te blijven. Daarnaast zouden we in bijzondere gevallen graag extra faciliteiten willen kunnen bieden om terugkeer mogelijk te maken.

De Nederlandse gemeenten hebben oog voor de humanitaire nood die er kan zijn, ook bij uitgeprocedeerde vluchtelingen die niet terug willen gaan. In individuele gevallen doen gemeentebestuurders soms hun best om toch een toelating te vragen. De beslissing blijft bij het Rijk en bij de verantwoordelijke bestuurder op Rijksniveau. In gemeenten zijn er burgers, kerken en verschillende organisaties, die los van beleidsoverwegingen zich inzetten voor naasten in nood, ook als dat uitgeprocedeerde afgewezen asielzoekers zijn. Het is goed dat die ruimte er is.

Daarnaast bepleiten wij al lang een minimale en sobere opvang onder verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid. De huidige tijdelijke regeling zou wat ons betreft vervangen moeten worden door een nieuw af te spreken regeling, langs de boven omschreven lijn. Dat wil zeggen: Menselijk, maar uiterst sober en met als uitgangspunt dat mensen die geen asiel krijgen het land moeten verlaten.